

Genç Yetişkinlerde Eko-Anksiyete ve Psikolojik İyi Oluş İlişkisi: Gıda Ürünlerini İnceleme Davranışının Etkisi¹

Elvan, Kiremitçi-Canıöz², Orhun Türker³

Beslenme ihtiyacı karşılanırken satın alınan besinlerin insan bedeni için ne kadar yararlı ve zararlı olduğunu bilmek önemlidir. Ürünün içeriğinde yer alan maddelerin ve ürünün diğer özelliklerinin bu beslenme ihtiyacını karşılamasının yanı sıra bedene zarar verici bir etkisinin olması da ihtimaldir. Besin etiketi okuma alışkanlığı, bireyin beslenmek için satın aldığı ürünün özelliklerini incelemesi ve satın alma davranışına bu özelliklere göre karar vermesidir (Coşkun ve Kayışoğlu, 2018; Dikmen ve Gül, 2018; Kurt ve ark., 2022; Seçkin Sığırcı ve Ziver Sarp, 2024). Tüketici davranışlarını anlamak adına besin etiketi okuma alışkanlığı önemli bilgiler sunmaktadır (Aksu ve Çalbayram, 2024; Arslan ve ark., 2022; Bulak ve Özçelik Ersü, 2023; Coşkun ve Kayışoğlu, 2016; Elibol, 2023).

Küresel dünyada yaşanan çevresel sorunlara verilen bir tepki olarak ele alınan eko-anksiyete, bu sorunların farkında olmak ve bu durumdan kaynaklı yoğun kaygı duyma olarak ifade edilmektedir. Besin etiketi okuma alışkanlığı, bireyin çevre sorunlarına yönelik yaşadığı kaygıya yönelik verdiği duygusal bir tepki olduğu düşünülmektedir. Günlük hayatında bu kaygıyı yaşayan bireylerin tükettikleri besinlerin içeriğine daha fazla dikkat etmesi beklenmektedir (Aksu ve Çalbayram, 2024; Bulak ve Özçelik Ersü, 2023; Elibol, 2023; Karaca ve Rakıcıoğlu, 2024; Meşe Yavuz ve Başyigit, 2022). Ayrıca, tükettiği besinin üretildiği maddeye, içindekilere, katkı maddesine ve raf ömrü gibi faktörlere dikkat etmek, bireyin beslenme ihtiyacına odaklandığını göstermektedir (Demircan ve Özdestan Ocak, 2019; Kısaç ve ark., 2023; Sakar ve Açıktur, 2019; Sönmez, 2024). Eko-anksiyete ise, bireyin çevre sorunlarını yorumlayış biçimini vurgulamaktadır (Kara, 2022; Pihkala, 2022; Öner, 2023; Uzun ve ark., 2022). Bu doğrultuda, sağlıklı bir yaşam sürdürme arayışında olan insan için beslenme kaygısı ve iklim değişikliğine yönelik duyduğu kaygının ilişkili olması beklenmektedir (Memiş İnan ve Şarahman Kahraman, 2024). Literatürde yer alan araştırmalar incelendiğinde, eko-anksiyete ve besin etiketi okuma ilişkisine değinen bir araştırma bulgusunun oldukça az olduğu görülmüştür.

Beslenme ve iklim değişikliği kaygısından bahsederken, bireyin psikolojik sağlığı üzerinde de etkilidir. Psikolojik iyi oluş ile eko-anksiyete üzerine yapılan birçok araştırmada negatif yönde ilişkiler bulunduğu görülmüştür. Bu doğrultuda, bu araştırmanın amacı, eko-anksiyete ile psikolojik iyi oluş arasındaki ilişki ile bu ilişkide besin içeriği ve ürünün katkı maddesine dikkat etmenin etkisini incelemektir. Araştırma kapsamında ele alınan hipotezler şu şekildedir:

H₁: Psikolojik iyi oluş ile eko-anksiyete arasında negatif yönde ve anlamlı bir ilişki vardır.

¹ Bu çalışma "Food Literacy" adlı Erasmus+ projesi kapsamında yapılmıştır.

² Dr. Öğr. Üyesi, Balıkesir Üniversitesi Psikoloji Bölümü, Balıkesir, e-mail: kiremitci.elvan@gmail.com

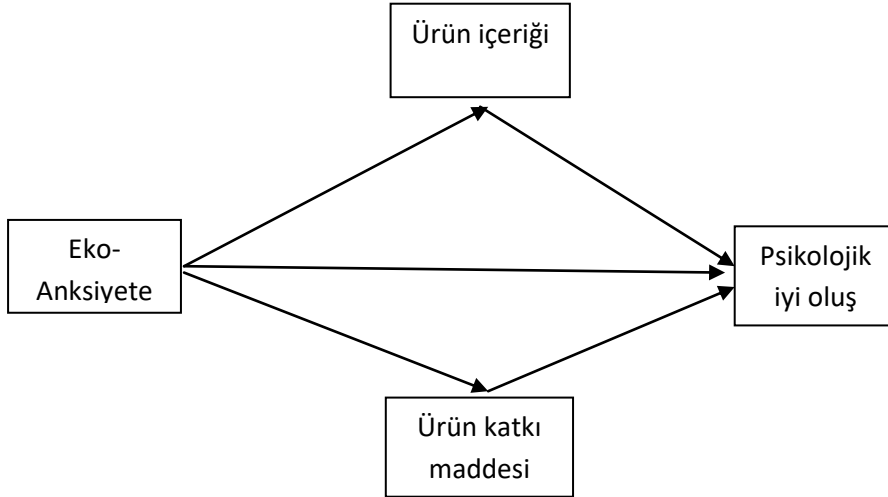
³ Doç. Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Grafik Sanatlar Bölümü, Bolu, orhun.turker@ibu.edu.tr

H₂: Psikolojik iyi oluş ile eko-anksiyete arasındaki ilişkide besin içeriğine dikkat etmenin aracı rolü vardır.

H₃: Psikolojik iyi oluş ile eko-anksiyete arasındaki ilişkide ürünün katkı maddesine dikkat etmenin aracı rolü vardır.

Şekil 1.

Araştırmanın Modeli

Yöntem

Örneklem

Bu araştırma kapsamında 260 üniversite öğrencisine ulaşılmıştır. Katılımcıların yaş ortalaması 21.99 (5.07) olarak bulunmuştur. Cinsiyet açısından incelendiğinde, araştırmada 210 kadın ve 50 erkek üniversite öğrencisi yer almıştır. Katılımcıların sosyo-ekonomik düzeylerine bakıldığında ise, 27 öğrenci düşük, 224 öğrenci orta ve 9 öğrenci yüksek olarak belirtmiştir.

Veri Toplama Araçları

Eko-Anksiyete Ölçeği: Hogg ve arkadaşları(2021) tarafından geliştirilen ve Türkçe uyarlaması uzun ve arkadaşları (2022) tarafından yapılan Eko-Anksiyete Ölçeği, toplam 13 maddeden oluşmaktadır. Ölçek maddeleri dördümlük likert tipi olarak hazırlanmıştır. Ölçekten alınan puanın artması bireyin eko-anksiyete düzeyindeki artışı göstermektedir. Araştırma kapsamında ölçeğin Cronbach alfa güvenirlik katsayısı .88 bulunmuştur.

Psikolojik İyi Oluş Ölçeği: Ölçeğin orijinali Diener ve Scollon (2009) tarafından çevrilmiş olup Türkçe uyarlaması Telef (2013) tarafından yapılmıştır. Toplam 8 maddeden oluşan ölçek, tek boyutlu yapıdadır. Ölçek maddeleri yedili likert tipi olarak hazırlanmıştır. Araştırma kapsamında ölçeğin Cronbach alfa güvenirlik katsayısı .88 bulunmuştur.

¹ Bu çalışma "Food Literacy" adlı Erasmus+ projesi kapsamında yapılmıştır.

² Dr. Öğr. Üyesi, Balıkesir Üniversitesi Psikoloji Bölümü, Balıkesir, e-mail: kiremitci.elvan@gmail.com

³ Doç. Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Grafik Sanatlar Bölümü, Bolu, orhun.turker@ibu.edu.tr

Demografik Bilgi Formu: Araştırma kapsamında katılımcılara ait cinsiyet, yaş, sosyo-ekonomik düzey ve eğitim üzerine sorular verilmiştir.

Katılımcıların besin etiketi okuma davranışlarını ölçmek amacıyla, satın aldıkları bir besinin içeriğine ve raf ömrüne dikkat etme davranışları sorulmuştur.

Süreç ve Analiz

Bu araştırma Dünya Tıp Birliği tarafından yayımlanmış Helsinki Bildirgesi' ne uygun olarak hazırlanmış olup katılımcılar gönüllü onam formu doldurduktan sonra araştırmaya katılmışlardır. Araştırma kapsamında hazırlanan ölçek formu çevrim için yol ile katılımcılara sunulmuştur. Kendilerini rahatsız hissettikleri taktirde araştırmayı yarıda bırakabilecekleri belirtilmiştir. Elde edilen veriler, SPSS 23.0 analiz programı ve Hayes PROCESS makro eklentisinde yer alan Model 4 ile incelenmiştir.

Bulgular

Bu araştırmanın amacı, eko-anksiyete ile psikolojik iyi oluş arasındaki ilişki ile bu ilişkide besin içeriği ve ürünün katkı maddesine dikkat etmenin etkisini incelemektir.

Ölçeklere İlişkin Bulgular ve Değişkenler Arası İlişkiler

Yapılan analizler sonucunda, eko-anksiyete ortalama puanı 15.90, psikolojik iyi oluş ortalama puanı 38.55, ürün içeriğine dikkat etme ortalama puanı .89 ve katkı maddesine dikkat etme ortalama puanı .63 olarak bulunmuştur.

Korelasyon analizi sonucunda ise, eko-anksiyete yaşayan bireylerin psikolojik iyi oluş düzeylerinin azaldığı, ayrıca anksiyete düzeyi artan bireylerin beslendikleri ürünlerin içeriğine ve katkı maddesine daha fazla dikkat ettikleri görülmüştür.

Tablo 1

Ölçeklere İlişkin Bulgular ve Değişkenler Arası İlişkiler

	$\bar{X}$	SS	1	2	3	4
Eko-Anksiyete	15.90	7.41	-			
Psikolojik iyi oluş	38.55	8.44	-.15*	-		
Ürün içeriği	.89	.55	.16*	.06	-	
Katkı maddesi	.63	.65	.16*	.15*	.49**	-

Not-1. *p < 0.05; **p < .01

Aracılık Analizi

Yapılan aracılık analizi bulgularına göre, eko-anksiyete ve psikolojik iyi oluş arasında negatif yönde ve anlamlı ilişki olduğu görülmüştür. Bireylerin ekolojik kaygı düzeyleri arttıkça psikolojik iyi oluş düzeyleri azalmaktadır. Ayrıca, bu ilişkide ürün içeriğinin aracı rolü olmadığı ancak katkı maddesinin aracı rolü olduğu görülmüştür.

Tablo 2

¹ Bu çalışma "Food Literacy" adlı Erasmus+ projesi kapsamında yapılmıştır.

² Dr. Öğr. Üyesi, Balıkesir Üniversitesi Psikoloji Bölümü, Balıkesir, e-mail: kiremitci.elvan@gmail.com

³ Doç. Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Grafik Sanatlar Bölümü, Bolu, orhun.turker@ibu.edu.tr

Aracılık Analizi Bulguları

	β	SH	t	p	95% GA	R	R ²
Model 1 (BD = Ürün içeriği)							
Sabit	.70	.08	8.65	0.00	[0.54 – 0.86]	.16	.03
Eko-anksiyete	.01	.01	2.56	0.01	[0.01 – 0.02]		
Model 2 (BD = Katkı maddesi)							
Sabit	.41	.09	4.30	0.00	[0.22 – 0.60]	.15	.02
Eko-anksiyete	.01	.01	2.52	.01	[0.01 -0.02]		
Model 3 (BD = Psikolojik iyi oluş)							
Sabit	40.31	1.38	29.21	0.00	[37.60 -43.03]	.23	.05
Eko-anksiyete	-.20	.07	-2.84	0.00	[-.34 - -0.06]		
Ürün içeriği	-0.01	1.06	-0.01	0.99	[-2.10 – 2.07]		
Katkı maddesi	2.28	0.91	2.52	0.01	[.50 -4.06]		
Not-1. *p < 0.05; **p < 0.01							
Not-2. BD = Bağımlı değişken, β = Beta, SH = Standart hata							

Tartışma

Bu araştırmanın amacı, eko-anksiyete ile psikolojik iyi oluş arasındaki ilişki ile bu ilişkide besin içeriği ve ürünün katkı maddesine dikkat etmenin etkisini incelemektir. Yapılan aracılık analizleri sonucunda, eko-anksiyete ile psikolojik iyi oluş arasında anlamlı ilişki olduğu görülmüş, ayrıca ürünün içindeki maddelere ve katkı maddesine dikkat etmenin aracı etkisi incelenmiştir.

İlk olarak, psikolojik iyi oluş ile eko-anksiyete arasında negatif yönde ve anlamlı bir ilişki olduğu görülmüştür. Bu bulgu, literatür ile tutarlı bulunmuş; bireyler iklim değişikliğine yönelik kaygı duydukça, bu durum psikolojik sağlıkları üzerine olumsuz bir etkiye sahiptir. O nedenle, iyi oluşları olumsuz yönde etkilenmektedir. Yaşadığı çevre için kaygılanan bireyin psikolojik sağlığı bozulmakta (Cankarlaş ve Sofuoğlu, 2021; Cianconi ve ark., 2020; Fritze ve ark., 2008; Gül, 2013; Stanley ve ark., 2021), psikolojik iyi oluş düzeyi de azalmaktadır. Eko-anksiyete, bireyin psikolojik sağlığını bozucu bir etkiye neden olabilmektedir (Adams, 2016; Bourque ve Willox, 2014; Marazziti ve ark., 2021; Watts ve ark., 2015).

İkinci olarak, psikolojik iyi oluş ile eko-anksiyete arasındaki ilişkide besin içeriğine dikkat etmenin aracı rolü incelenmiş, bulunamamıştır. Ancak eko-anksiyete ile ürün içeriğine dikkat etme pozitif yönde ve anlamlı ilişkili bulunmuştur. Bireylerin duydukları ekolojik kaygı düzeyi arttıkça beslendikleri ürünlerin içeriğine daha fazla dikkat ettikleri görülmektedir. Artan çevresel farkındalık, bireylerin beslendikleri ürünlere de daha fazla dikkat etmelerini sağlayabilir. Satın alırken ve beslenirken tercih edilen ürünlerin hangi maddelerden oluştuğuna daha fazla dikkat edilmektedir. Ürün içeriğinde zararlı kimyasallar olup olmaması, ürünün tercih edilebilirliğini etkileyebilir ve sağlık bilinci sayesinde, bireyler daha temiz içerikli ürünler satın almak isteyebilirler. Bu durum da bireyleri, daha fazla ekolojik ambalajlı ürün satın almaya götürebilmektedir (Riaz ve ark., 2023; Yemez ve Delice-Akça, 2024). Eko-anksiyete yaşayan bireylerin daha fazla bilinçli olması beklenmektedir.

¹ Bu çalışma “Food Literacy” adlı Erasmus+ projesi kapsamında yapılmıştır.

² Dr. Öğr. Üyesi, Balıkesir Üniversitesi Psikoloji Bölümü, Balıkesir, e-mail: kiremitci.elvan@gmail.com

³ Doç. Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Grafik Sanatlar Bölümü, Bolu, orhun.turker@ibu.edu.tr

Son olarak, eko-anksiyete ve psikolojik iyi oluş ile arasındaki ilişkide ürünün katkı maddesine dikkat etmenin aracı rolü vardır. Bireyler iklim değişikliği ve bu durumun yarattığı sonuçlara yönelik kaygı duydukça daha fazla sağlıklı beslenme ihtiyacında olabilmektedir. Bu nedenle, ürünlerin içeriğindeler alan katkı maddelerini daha fazla inceleyebilmektedir (Delphla ve ark., 2009; Tirado ve ark., 2010).

Sonuç

Bu araştırmanın amacı, eko-anksiyete ile psikolojik iyi oluş arasındaki ilişki ile bu ilişkide besin içeriği ve ürünün katkı maddesine dikkat etmenin etkisini incelemektir. Bulgulara göre, eko-anksiyete ile psikolojik iyi oluş arasında negatif yönde anlamlı bir ilişki olduğu görülmüştür. Ayrıca, ürünün içindeki maddelere ve katkı maddesine dikkat etmenin aracı etkisi incelenmiş olup katkı maddesinin eko-anksiyete ile psikolojik iyi oluş arasındaki ilişkide aracı rolü olduğu görülmüştür.

Bu araştırma kapsamında sadece üniversite öğrencilerinden veri toplanmıştır. Araştırmanın yeni değişkenlerin modele dahil edilmesi ile yeniden yapılması, örneklem grubunun geniş tutulması gelecek araştırmalar için önerilmektedir.

Kaynakça

- Adams, M. (2016). *Ecological crisis, sustainability and the psychosocial subject: Beyond behaviour change*. Palgrave Macmillan: London.
- Aksu, K. ve Çalbayram, N. (2024). Annelerin e-Sağlık Okuryazarlığı Düzeyinin Besin Etiket Okuma Alışkanlığı Üzerine Etkisi. *STED / Sürekli Tıp Eğitimi Dergisi*. <https://doi.org/10.17942/sted.1430657>
- Bourque, F. ve Willox, A. C. (2014). Climate change: The next challenge for public health? *International Review of Psychiatry*, 26(4), 415-422.
- Bulak, C. ve Özçelik Ersü, D. (2023). Ebeveynlerin besin etiketi okuma alışkanlıkları ve besin seçiminde etkili faktörlerin belirlenmesi üzerine bir araştırma. *Sağlık ve Yaşam Bilimleri Dergisi*, 5(3), 123–130. <https://doi.org/10.33308/2687248x.202353307>
- Cankardaş, S. ve Sofuoğlu, Z. (2021). İklim değişikliği ve birey üzerindeki etkilerinin gözden geçirilmesi. *Nesne*, 9(19), 139-146. DOI: 10.7816/nesne-09-19-11
- Cianconi, P., Betrò, S. ve Janiri, L. (2020). The impact of climate change on mental health: systematic descriptive review. *Frontiers in psychiatry*, 11, 490206.
- Çoşkun, F. ve Kayışoğlu, S. (2016). Investigation of the effect of consumer age on food label reading habits (Besin etiketi okuma alışkanlıklarına tüketici yaşının etkisinin araştırılması). *Journal of Human Sciences*, 13(3), 4876. <https://doi.org/10.14687/jhs.v13i3.4089>
- Çoşkun, F. ve Kayışoğlu, S. (2018). The effect of education level on the food label reading habits (Eğitim düzeyinin besin etiketi okuma alışkanlıkları üzerine etkisi). *Journal of Human Sciences*, 15(1), 486. <https://doi.org/10.14687/jhs.v15i1.4840>

¹ Bu çalışma "Food Literacy" adlı Erasmus+ projesi kapsamında yapılmıştır.

² Dr. Öğr. Üyesi, Balıkesir Üniversitesi Psikoloji Bölümü, Balıkesir, e-mail: kiremitci.elvan@gmail.com

³ Doç. Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Grafik Sanatlar Bölümü, Bolu, orhun.turker@ibu.edu.tr

- Delpla, I., Jung, A. V., Baures, E., Clement, M. ve Thomas, O. (2009). Impacts of climate change on surfacewaterquality in relationtodrinkingwaterproduction. *Environment international*, 35(8), 1225-1233.
- Demircan, B. veÖzdestan Ocak, Ö. (2019). Gıda Katkı Maddelerinin Yenilebilir Film ve Kaplamalar Kullanılarak Taşınmasının Günümüzde ve Gelecekteki Uygulama Potansiyeli. *Sinop Üniversitesi Fen Bilimleri Dergisi*, 4(2), 130–150. <https://doi.org/10.33484/sinopfb.524412>
- Dikmen, D. ve Gül, F. (2018). Kadın Tüketicilerde Besin Etiket Okuma Alışkanlıkları ve Alerjen Bilgi Düzeyinin Saptanması. *Journal of NutritionandDietetics*, 46(2), 157 165. <https://doi.org/10.33076/2018.bdd.300>
- Elibol, E. (2023). Vejetaryen Olan ve Olmayan Bireylerin Sağlıklı Beslenmeye İlişkin Tutum ve Besin Etiket Okuma Alışkanlıklarının Karşılaştırılması. *İstanbul Gelişim Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi*, 20, 536–548. <https://doi.org/10.38079/igusabder.1281971>
- Fritze, J. G., Blashki, G. A., Burke, S. veWiseman, J. (2008). Hope, despairand transformation: Climatechangeandthepromotion of mentalhealthand wellbeing. *International journal of mentalhealthsystems*, 2, 1-10.
- Gül F. (2013). İnsan-doğa ilişkisi bağlamında çevre sorunları ve felsefe. *Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 14, 17-21.
- Kara, Y. (2022). Ekolojik Kriz ve Anksiyete: yeni Bir kavram Olarak Eko-Anksiyete. *Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 24(2), 891–908. <https://doi.org/10.16953/deusosbil.1108240>
- Karaca, V. veRakıcıoğlu, N. (2024). Yetişkinlerde Yeme Farkındalığı ve Besinlerin Günlük Tüketilen Porsiyon Miktarları Arasındaki İlişki. *Journal of NutritionandDietetics*, 1 11. <https://doi.org/10.33076/2024.bdd.1855>
- Kıskaç, N., Karaman, F. veRashidi, M. (2023). *Beslenme Bozuklukları ve Beslenme Yöntemleri*. ozguryayinlari. <https://doi.org/10.58830/ozgur.pub126.c522>
- Kurt, O., Çimen, E., Akgün, Ö., Deveci, S. E., Oğuzöncül, A. F., Pirinçci, E. veBalalan, E. (2022). Tüketicilerde besin Etiket Okuma Alışkanlığının Değerlendirilmesi: Elazığ İli Örneği. *ESTÜDAM Halk Sağlığı Dergisi*, 7(2), 209–220. <https://doi.org/10.35232/estudamhsd.955255>
- Marazziti, D., Cianconi, P., Mucci, F., Foresi, L., Chiarantini, I. veDellaVecchia, A. (2021). Climatechange, environmentpollution, COVID-19 pandemicandmental health. *Science of the total environment*, 773, 145182.
- Memiş İnan, C. veŞarahman Kahraman, C. (2024). Yetişkin Bireylerde Eko-Anksiyetenin Sürdürülebilir Besin Tüketim Davranışları ile İlişkisi. *Bandırma Onyed Eylül Üniversitesi Sağlık Bilimleri ve Araştırmaları Dergisi*. <https://doi.org/10.46413/boneyusbad.1469600>

¹ Bu çalışma “Food Literacy” adlı Erasmus+ projesi kapsamında yapılmıştır.

² Dr. Öğr. Üyesi, Balıkesir Üniversitesi Psikoloji Bölümü, Balıkesir, e-mail: kiremitci.elvan@gmail.com

³Doç. Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Grafik Sanatlar Bölümü, Bolu, orhun.turker@ibu.edu.tr

- Meşe Yavuz, C. ve Başıyigit, N. (2022). Beslenme ve sağlıkla ilgili davranışların makro besin ögesi alımı üzerine etkisi. *Sağlık ve Yaşam Bilimleri Dergisi*, 4(3), 279–284. <https://doi.org/10.33308/2687248x.202243276>
- Pihkala P. (2020). Anxiety and the ecological crisis: An analysis of eco-anxiety and climate anxiety. *Sustainability*, 12(19): 7836. doi:10.3390/su12197836
- Öner, Ş. (2023). Çevre Sorunlarına Akıllı Çözümler: İzmir Büyükşehir Belediyesi Örneği. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 75, 41–59. <https://doi.org/10.51290/dpusbe.1119221>
- Riaz, A., Ali, F., Ashfaq, K., Bhatti, A. ve Rehman, S. U. (2023). Eco-innovation of food processing and manufacturing SMEs. *British Food Journal*, 125(8), 2988–3006. <https://doi.org/10.1108/bfj-04-2022-0352>
- Sakar, E. ve Açıkturk, F. (2019). İlköğretim okullarında görevli öğretmenlerin beslenme alışkanlıkları ve beslenme bilgi düzeyleri. *Sağlık ve Yaşam Bilimleri Dergisi*, 1(1), 30–36. <https://doi.org/10.33308/2687248x.201911134>
- Seçkin Sığırcı, S. ve Ziver Sarp, T. (2024). Bir Ölçek Geliştirme Çalışması: Besin Etiket Okuma Tutum Ölçeği. *Journal of Nutrition and Dietetics*, 52(1), 10–18. <https://doi.org/10.33076/2024.bdd.1820>
- Stanley, S. K., Hogg, T. L., Leviston, Z. ve Walker, I. (2021). From anger to action: Differential impacts of eco-anxiety, eco-depression, and eco-anger on climate action and wellbeing. *The Journal of Climate Change and Health*, 1, 100003.
- Sönmez, D. (2024). Beslenme ve Beyin: Gıda Katkı Maddelerinin Ruh Sağlığı Üzerindeki Potansiyel Etkileri. *Journal of Anatolian Medical Research*. <https://doi.org/10.55694/jamer.1475498>
- Tirado, M. C., Clarke, R., Jaykus, L. A., McQuatters-Gollop, A. ve Frank, J. M. (2010). Climate change and food safety: A review. *Food Research International*, 43(7), 1745–1765.
- Watts, N., Adger, W.N., Agnolucci, P., Blackstock, J., Byass, P., Cai, W., ... ve Cox, P. M. (2015). Health and climate change: policy responses to protect public health. *The Lancet*, 386(10006), 1861–1914. doi: 10.1016/S0140-6736(15)60854-6
- Yemez, İ. ve Akca, T. D. (2024). Çevresel Kaygı, Bilişsel Fayda ve Duygu Durumunun Ekolojik Ambalajlı Ürün Satın Alma Niyetine Etkisi. *Uluslararası Yönetim İktisat ve İşletme Dergisi*, 20(2), 250–278.

¹ Bu çalışma “Food Literacy” adlı Erasmus+ projesi kapsamında yapılmıştır.

² Dr. Öğr. Üyesi, Balıkesir Üniversitesi Psikoloji Bölümü, Balıkesir, e-mail: kiremitci.elvan@gmail.com

³ Doç. Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Grafik Sanatlar Bölümü, Bolu, orhun.turker@ibu.edu.tr